

Міністерство охорони здоров'я України
Національний інститут раку МОЗ України
Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України
Клінічна лікарня «Феофанія» Державного управління справами

науково-практична конференція

**Променеві методи дослідження
як діагностичний та лікувальний супровід
в онкології**

5–6 квітня

Київ — 2012

УДК 615.849.1 + 616–006 + 616–07

Науково–практична конференція «Променеві методи дослідження як діагностичний та лікувальний супровід в онкології»

Київ: 2012, 172 с.

Збірник містить нові результати з променевих методів дослідження в онкології. Розглянуто різноманітні сучасні діагностичні та лікувальні методи, які ґрунтуються на застосуваннях УЗД, КТ, ПЕТ–КТ, МРТ та інші.

Викладений матеріал буде корисним фахівцям з проблем діагностики та терапії в онкології, лікарям променевої діагностики.

Зміст

<i>Abdullaev R.Ya., Tamm T.I., Huzhniak A.A., Golovko T.S.</i> Ultrasonography of paravertebral space for paravertebral block conduction	8
<i>Абдуллаев Р.Я., Винник Ю.А., Крыжановская И.В.</i> Дооперационная ультразвуковая диагностика рака желудка	10
<i>Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Горлеку Ф.</i> Особливості ультразвукової діагностики гепатоцелюлярного раку печінки	13
<i>Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Кріжановська І.В., Сысун Л.А.</i> Ультрасонографічна семіотика метастазів печінки	16
<i>Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Єфіменко С.Г.</i> Ультразвукова дифференційна діагностика доброякісних пухлин печінки	19
<i>Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Горлеку Ф., Кріжановська І.В.</i> Можливості ультрасонографії та КТ в діагностиці гепатоцелюлярного раку	21
<i>Бабий Я.С., Сычева Т.В.</i> Эффективный выбор радиологических методов исследования при раке легкого	24
<i>Бакай О.О.</i> Можливості еластографії в ультразвуковій діагностиці новоутворень різної локалізації	28
<i>Батюк С.І., Бриндіков Л.М., Табола М.М., Попович В.В.</i> Ультразвукове дослідження метастазів в лімфовузлі при раковій прямої кишки	30
<i>Білоненко Г.А., Шкарбун Л.І., Аксьонова О.Г., Аксьонов О.А.</i> Рак чи мастит? Сучасний діагностично-лікувальний супровід при запальних змінах грудей	32
<i>Вубнов Р.В.</i> Unremovable idiopathic pain treatment by novel ultrasound guided technique	37

<i>Bubnov R.V., Voyko V.V.</i>	
The capabilities of ultrasonography in complex diagnostics of advanced colorectal cancer. A prospective study	39
<i>Бубнов Р.В., Строкань А.М., Абдуллаєв Р.Я.</i>	
Принципи навчання використання сонографії в регіональній анестезії та медицині болю	41
<i>Бубнов Р.В.</i>	
Персоналізована, прогностична та профілактична медицина (ПППМ). Сучасна європейська парадигма	48
<i>Бубнов Р.В., Мухомор О.І.</i>	
Інвазивна сонографія легеневої тканини та органів грудної клітки	52
<i>Бубнов Р.В., Мельник І.М.</i>	
Оптимізація медичних рішень та визначення помилки інтервенційної сонографії за допомогою математичних моделей.	56
<i>Верба А.В., Гуменюк К.В., Коваль І.М.</i>	
Досвід виконання черезшкірно-черезпечінкового дренажу жовчних шляхів у хворих із захворюваннями гепато-панкреатодуоденальної зони, що ускладненні механічною жовтяницею	66
<i>Волоткович А.Ю., Мачнєва О.В.</i>	
Променеві методи дослідження у комплексній діагностиці раку молочної залози	70
<i>Головко Т.С., Крахмалева Л.П., Скляр С.Ю.</i>	
Роль лучевой диагностики при непальпируемых опухолях молочной железы	72
<i>Головко Т.С., Крахмалева А.С.</i>	
Комплексная диагностика узловых образований грудных желез	74
<i>Grabovetskyi S.A.</i>	
Multivoxel MR spectroscopy in the differential diagnosis of brain tumors. Predictive and personalized approach	77
<i>Гречаник О.І., Абдуллаєв Р.Я., Красильніков Р.Г., Цвігун Г.В.</i>	
Комплексна ультразвукова діагностика ураження внутрішніх органів у онкопроктологічних хворих	79
<i>Грищенко О.В., Бобрицкая В.В., Васильева И.А.</i>	
Сонографический контроль динамических изменений ткани молочной железы в процессе патогенетической терапии	81

Гуралевич Ю.В., Головко Т.С., Цып Н.П.

Возможности ультразвукового исследования в диагностике узловой и неузловой форм трофобластической болезни 86

Дерев'янюк Л.П., Талько В.В., Атаманюк Н.П., Яніна А.М., Родіонова Н.К.

Оцінка функціонального стану гіпофізарно-гонадної системи у жінок репродуктивного віку після променевої терапії пухлин головного мозку 88

Дикан І.М., Козаренко Т.М., Логаніхіна К.Ю.

Можливості агіографічного дослідження мультidetекторної комп'ютерної томографії в оцінці ефективності хіміопроменевої терапії у хворих на рак гортані 93

Добровольський Н.А. Иванова Л.П. Таварткиладзе Н.Е. Богданович Л.И. Куличкова О.В.

Остеосцинтиграфия с Tc99m как один из методов ранней диагностики метастазов в кости скелета 97

Іванкова В.С., Шевченко Г.М., Хруленко Т.В., Барановська Л.М., Скоморохова Т.В., Отрощенко І.П., Галяс О.В.

Сучасні технології високоенергетичної HDR брахітерапії у променевому лікуванні раку шийки матки 101

Каратунова Е.Н., Ясеницкая Н.А.

Инновационный метод ультразвуковой абляции опухолей человека 103

Клюсов О.М., Войтко О.В., Говоруха Т.М., Лола О.І., Олійніченко О.Г., Холодна А.В.

Перший досвід центру ядерної медицини київського міського клінічного онкологічного центру застосування поєданого ПЕТ-КТ у онкохворих 105

Кравченко Д.А., Логанихіна Е.Ю.

Определение объема резекции гортани при раке ее срединного отдела (T2-3N0M0) 108

Красільников Р.Г.

Визначення особливостей МРТ-семіотики головного мозку в залежності від синдромологічної картини у віддалений період легкої закритої черепно-мозкової травми 110

Лаврик Г.В.	
Стандарты лучевой диагностики в стадировании рака печени	116
Лущик Ч.Б., Новицкий В.В., Рябець Л.С., Коломійчук О.П., Приз А.М.	
Можливості сучасних методів досліджень та інформаційних технологій в ранній доклінічній діагностиці перебудов судинного русла при онкопатології	119
Максимовский В.Е., Добровольский Н.А., Четвериков С.Г., Лурин А.Г., Машуков А.А.	
Неинвазивный контроль роста опухолевых очагов после радиочастотной термоабляции	127
Mukhomor O.I., Bubnov R.V.	
Prediction outcome of aspiration treatment under ultrasound guidance using sonoelastography (personalized and predictive management in gynaecology)	131
Mukhomor O.I., Bubnov R.V., Abdullaev R.Ya.	
Sonoelastography enhanced US guided biopsy for prostate cancer detection	133
Педаченко Ю.Е.	
Пункционная вертебропластика в хирургическом лечении метастатических поражений позвоночника	136
Погодаева Г.А., Казакевич В.Г.	
Роль профилактических УЗ-осмотров в ранней диагностике рака предстательной железы	138
Процьк Е.Е., Головка Т.С.	
Возможности ультразвуковой диагностики опухолей слюнных желез ..	141
Роцупкін А.О., Горобинська С.М.	
Аналіз безпеки застосування контрастних засобів при проведенні МРТ	144
Смакова М.С., Коровина А.С.	
Лучевая диагностика костных проявлений при множественной миеломе	146
Смоланка И.И., Иванкова В.С., Скляр С.Ю., Иванкова О.М.	
Використання радіомодифікаторів при комплексному лікуванні хворих на резистентні форми раку грудної залози	148

**Смоланка І.І., Солодяннікова О.І., Скляр С.Ю.,
Костриба О.І.**

Променева діагностика в оцінці стану та розташування регіонарних та «сторожових» лімфатичних вузлів при виборі обсягу операції у хворих на рак грудної залози 150

**Щепотін І.Б., Шептицький В.В., Приймак В.В.,
Колесник О.О., Лукашенко А.В.**

Черезшкірне черезпечінкове дренування жовчних протоків у онкологічних хворих, з механічною жовтяницею, під контролем УЗ 152

**Щепотін І.Б., Шептицький В.В., Приймак В.В.,
Колесник О.О., Свінцицький В.С., Лукашенко А.В.**

Малоінвазивні втручання під контролем УЗ, в лікуванні післяопераційних ускладнень у хворих з онкопатологією органів черевної порожнини, за очеревинного простору та органів малого тазу 153

**Тюєва Н.В., Добровольський М.А., Таварткіладзе Н.Є.,
Дідорчук С.П., Сафронова О.В.**

Можливості УЗД в моніторингу регресії пухлин шийки матки протягом поєднаної променевої терапії 155

Францевич К.А.

Комплексна променева діагностика дифузних мастопатій 158

Халилеев А.А., Головка Т.С., Лаврик Г.В., Рудая Л.В.

Анализ воротного кровотока у пациентов с злокачественными новообразованиями брюшной полости 162

Хурані І.Ф., Какарькін О.Я., Григоренко С.В.

Роль спіральної комп'ютерної томографії у виявленні постхіміо-променевих легневих ушкоджень у хворих на рак грудної залози 164

Чернобай Т.Н.

Лучевая диагностика рака пищевода 169

Погодаева Г.А., Казакевич В.Г.

ГНУ «Научно-практический центр профилактической и клинической медицины» ГУД, Клинико-диагностический центр, отделение ультразвуковой диагностики. Украина, Киев, ул.Верхняя,5, тел. (044) 254-92-64, моб. (097) 927-60-69

Роль профилактических УЗ-осмотров в ранней диагностике рака предстательной железы

Вступление. Актуальность выявления рака предстательной железы обусловлена довольно большим распространением этого заболевания в возрастной группе от 50 до 85 лет, зачастую на фоне гиперплазии простаты, изменении гормонального баланса. Рак простаты может развиваться медленно, не давая выраженных клинических проявлений, но опасен метастазами в кости и легкие, которые, к сожалению, диагностируются зачастую раньше, чем основное заболевание. Поэтому столь необходим регулярный ультразвуковой мониторинг структурных изменений в предстательной железе, особенно в старшей возрастной группе.

Цель работы. Выявление всех форм заболеваний предстательной железы на ранних стадиях, их дифференциальная диагностика, формирование групп риска по развитию рака, динамический контроль.

Материалы и методы. Ультразвуковые исследования предстательной железы проводятся всему прикрепленному мужскому контингенту ежегодно в рамках профилактических осмотров. Так, за 2011 год выполнено 12341 урологических УЗ-исследований, включающих в себя исследование мочевого пузыря, предстательной железы с оценкой её размеров, структуры, васкуляризации паренхимы, почек, определением остаточной мочи. Исследования проводились на эхосканерах «Philips HD-11» и «ProFocus B-K» с использованием конвексных электронных датчиков 2-6 МГц и мультичастотных эндокавитальных 4-12МГц в серошкальном режиме, а также в режиме цветового картирования и энергетического доплера. Обследовались

© Погодаева Г.А., Казакевич В.Г., 2012

пациенты мужского пола, в возрасте от 25 до 85 лет. Начинали исследование в трансабдоминальном доступе с наполненным мочевым пузырем, при необходимости, выполняли исследование в трансректальном доступе (ТРУЗИ). Во время исследования в В-режиме проводилась оценка объема железы, линейных размеров (ширина, толщина, длина), формы железы (треугольная, округлая, шаровидная), изучение ее структуры (однородная, гетерогенная, неоднородная с наличием кальцинатов, участков пониженной эхогенности, узловых образований). В режимах цветового и энергетического доплеровского картирования оценивалась васкуляризация железы, ее равномерность, степень выраженности, а также изучался характер кровотока в выявленных патологических образованиях. При выявлении гипозоночных очагов, особенно в периферической зоне, а также участков повышенной васкуляризации без четких контуров, пациенты направлялись на пункционную многофокусную биопсию и анализы крови на простатический антиген (ПСА) (свободный, связанный и их соотношение).

Результаты. Проведение ежегодных профилактических исследований предстательной железы в совокупности с другими органами мочеполовой системы, позволило выявлять на ранних стадиях такие заболевания как хронические простатиты, гиперплазия простаты (диффузная и узловая формы), рак предстательной железы. Сопоставляя результаты ультразвуковых исследований с клинико-лабораторными данными и результатами пункционной биопсии, можно выявить следующую закономерность: наличие при пальцевом исследовании простаты плотных участков, имеющих на УЗИ пониженную эхогенность, нечеткий контур, локальную, хаотичную васкуляризацию, в сочетании со стабильно повышенным уровнем ПСА, в 90% случаев указывает на наличие рака простаты. Однако, во всех случаях необходима морфологическая верификация (биопсия), так как сочетание узловых форм гиперплазии и обострения простатита могут симулировать неоплазию. Также важны и динамические контрольные исследования: для уточнения диагноза, контроля лечения, помощи в стадировании онкопроцесса, если таковой выявлен.

Выводы. Ультразвуковой метод исследования является наиболее эффективным и доступным для выявления структурных изменений в предстательной железе, может применяться многократно (без вреда пациенту) и незаменим для профилактических осмотров; применение доплеровских методов исследования помогает выявлять и дифференцировать очаговые изменения

в структуре железы. Однако, несмотря на высокую чувствительность метода, специфичность его не столь высока, поэтому обязательным является применение диагностического алгоритма выявления рака простаты на ранних стадиях. Заключается алгоритм в сочетании клинических, лабораторных, ультразвуковых и гистологических методов: пальцевое исследование простаты при осмотре урологом, ультразвуковое исследование (в трансабдоминальном и ректальном доступах), исследование крови на простатический антиген, пункционная многофокусная биопсия предстательной железы.